

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗ ИЗВЕЃАЈИ ЈЗИ И ПУТ
ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Уторақ 30. Октомбра 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Преплату ваља слати упутницом на општински суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

НАРЕДБА.

Кад се коме грађанину ове вароши догоди која крађа, то се обично поћу дешава, из отворених авлија, шупа и других зграда, у којима стоје ствари.

Да би се с једне стране осигурали грађани од овакових крађа, а с друге стране и властима помогло у хватању рђавих лица, управа ова на основу § 326. казненог законика.

наређује :

- 1, да сви становници вароши Београда редовно поћу своје авлије, подруме, шупе и остале зграде затварају ;
- 2, да сваки старешина своје куће и његови чланови даћу обраћају пажњу на долазак страних лица њиховим кућама, и ако опази какво сумњиво лице код својих кућа или околине, да га с места пријаве жандарму, позорнику, који ће за тим, према таквом лицу, даље учинити што треба; и
- 3, да дотични становник ком се догоди крађа, најбрже јавља ову дотичном кварту, како би се за времена могла наредити потера и истрага за крађивцем, јер се догађало да оштећени не јави на време учињену крађу, те се отуда и траг кривца изгуби и крађа остане непропаћена.

Бр. 15482.

19. Октомбра 1890. год.

у Београад.

Секретар,
Влад. Ђ. Миловановић.

Упр винк
вароши Београда,
В. Тодоровић.

РАСПИС О ПОПИСУ

У свези расписа Г. Министра нар. привр. од 1. Октомбра ове год. Бр. 1309. односно пописа људства и домаће стоке, издао је и Госп. Министар унутр. дела распис о попису под 3. Октомбра ове године Бр. 17188 који гласи :

„Према одлуци Министарског Савета од 12 Јануара ов. год. има се извршити у целој земљи попис људства и домаће стоке на крају Децембра ове год.

Свима нашим досадањим пописима људства, био је циљ чисто финансијски, с тога су и предузимати на начин, који није одговарао потребама државне управе а још мање захтевима науке.

Нова административна подела земље и неопходна потреба да се тачно сазна прави број становника, изазвали су попис људства, који се сада има извршити.

Попис домаће стоке потребан је за то, што од 1866 год. стока није више пописивана, са чега се данас и не зна колико

и какве стоке у земљи има, а без тога не може се ни приближно оценити моћ овога најглавнијег привредног извора. Само крајње незнање могло би тврдити, да се попис стоке предузима ради уваћања какве нове порезе, кад таква пореза постоји још само у Турској а нигде више.

Као што ми Госп. Министар нар привр. јавља, он је прописана правила и упутства за извршење овога пописа, разаслао актом својим од 1. тек. мес. СБр. 1809 свима начелствима и управама.

Ближе одредбе о начину самог извршења стављене су у пројект закона, који ће се народној скупштини поднети на решење одмах у првим њеним седницама.

Одобрени формулар за попис људства и домаће стоке, штампана се сада у државној штампарији и разаслаће се од стране Госп. Министра нар. привр., свима општинама, чим буде готов.

Али како се међутим, по правилима и упутствима, која су Начелствима и управама достављена од стране Госп. Министра народне привреде има много што шта извршити и приуговорити, те да се ова велика статистичка операција изведе како треба, — то Министар унутр. дела услед писма Госп. Министра Нар. привреде од 30. Септембра тек. год. СБр. 1802 препоручује управи следеће :

- 1). Да председнику месне општине одмах саопшти наредбу о попису људства и домаће стоке, а при том да им разложи потребу ових пописа и да се они не чине у циљу какве нове порезе.
- 2). Да одмах позове општински суд, да одреди пописне кругове и потребне пописиваче и да списак ових пописивача имају у својим рукама до краја новембра ове године.
- 3). где општине не би могле саме наћи пописиваче, онде да их даје надзорна власт од својих чиновника и званичника осталих струка и од подофицира сталног кадра, обраћајући се за то старешинама надлештава и окружним командама ;
- 4). да у опште непрестано с највешом енергијом настојава и строго мотри, да се све што је прописано правилима и упутствима као и наредбом Господина Министра народне привреде од 1. Октомбра ове год. СБр. 1809 најтачније у свему и у одређено време изврши.

РАСПИС

Министра унутрашњих дела

(О давању општинске утрине оскуднима).

Од неког времена учестала су чоједина окр. Начелстава с шиљањем министарству народне привреде на одобрење одборске и зборске одлуке разних општина и села за поделу својих утрина и шума међу поједине своје пореске главе на свакојако измишљене начине а све у цели себичног грабљења и самовласног присвајања земље, ма да постоје јасне законске одредбе коме се и колико може уступити од општинске или сеоске земље на уживање.

Оваке одлуке почели су општински и сеоски одбори и зборови доносити једино са погрешног мишљења, као да су они власни по свом спекулативном нахођењу неограничено располагати па и делити међу своје становнике сеоске и општинске имаовине без обзира на то, да ли су они оскудни зиратном земљом или нису.

Такав појам о праву њиховог располагања, са општинским имаовинама не само да је погрешан него по све и незаконит према закону о општинама и шумској уредби. Јер сеоске и општинске шуме, утрине и испусти чувају се из давнашњих заједничких погледа у нас, ради заједничког уживања, а само се повремено и по тупно уступају по извесни делови од тих заједничких имовину, сиротним породицама оскудним у земљи, по одредбама шумске уредбе, а остала мора се непрестано чувати за заједничко уживање и будућих покољења.

Према томе државне власти позване су у првом реду да сваки против закона покушај од стране општинских власти са имаовином општинском и сеоском сузбију и неодобравају никакав рад у томе смислу, а још мање да по њима чине своје предлоге већим властима за одобрења, као што је до сад било случајева по поменутим одлукама за деобу утрине и шума.

У саопштењу напред изложенога, ја сам се нашао побуђен скренути пажњу те управе а преко ње и општинској власти у свом подручју на све ово и препоручити јој да мч у будуће не само не чини предлоге за одобрење поменutih незаконих одлука одборских и зборских, већ никако и да не допушта да се оне и доносе, водећи строго старање, да се свака имовина општинска и сеоска не скрњена одржава и чува у постојећем стању, јер ће у противном случају сва одговорност за то пасти на саму ту управу.

Овај мој распис управа ће доставити подручној општинској власти и наредити да га уобичајеним путем народу обзнани ради знања и управљања.

ШБр. 2409.
10. Октобра 1890 год.

Министар нар. привреде
К. С. Таушански.

РАДОВИ НА ВОДОВОДУ

Извештај водоводне надзорне комисије

6. Октобра 1890.

Први извештај о радовима на водоводу до месеца Септембра, публиковали смо у бр 43. и 44. од ове год. Данас доносимо други комисијски извештај, који садржи радове на водоводу у току прошлог месеца, и који је одбору поднесен у седници 22. ов. мес. Извештај гласи:

ПОДНИСТАК

МАНСАРДА*)

приповетка Жила Клартија

I

— Песници су мансарду певали, прозичари извикали. С једне стране нема довољно цвећа да ју окитимо, с друге опет малоје црних боја да је можемо верно насликати. Ја не волим мансарду, али ју поштујем.

У њој се врло често очајно ради; у њој сиромаштво води борбу са тешком и племенитом бедом, која се крије као да је сиротиња исто што и порок.

Никада нисам могао загледати у мансардске прозоре, кроз које светлост увек трепери као да издише, а да ми срце не обузме туга. Та светлост изгледа као звезда, као мисао, као душа једне куће. Она без сумње осветљава упорно напрезање сиротице која се плаши бесчашћа и трпеливо подноси сиромаштво. Можда осветљава и неуморни труд каквог двајестогодишњег славољубца коме се успех све више измиче!

*) Ова приповетка спада у ред бољих приповедака пишчевих. — Мансардом французи зову таванске собе вишекатних кућа.

Суду Општине вароши Београда

Надзорној комисији за водовод част је поднети Суду општинском извештај о радовима за реконструкцију старог и за грађење новог водовода, извршених у месецу септембру т. г.

I. Реконструкција постојећег водовода.

На водоводу из билбилдера извршени су ови радови:

1. Продужено је истраживање глава оних извора, који улазе у стари водовод, али им се не зна почетак;
2. озидан је бунар над главним старим извором и озго покривен сводом од бетона;
- 3., озидан је бунар над једним споредним, старим извором;
- 4., озидан је бунар над новопронађеним извором;
- 5., озидана је једна суточница за сва три поменута извора и цевима од печене земље спојени су ти извори са суточницом;
- 6., отпочето је полагање главног спровода са цевима од печене земље и положено је до 1. октобра 250 метара, колико је до тог дана од поручених цеви стигло;
- 7., продужено је копање рова за спровод воде до главне суточнице.

Пошто је према одлуци одбора општинског уступљено грађење оба резервоара, предузимачу Францу Неквасилу, то је предузимач одмах рад отпочео и за резервоар на западном Врачару већ је до 1. ов. мес. ископао земљу и цео ров за резервоар, као и спремио сав потребан материјал за бетонирање. А за резервоар на Тркалишту, довукао је само потребан материјал.

Изнивелисана је и обележена траса за главни спровод воде од главне суточнице у Билбилдеру до резервоара на Тркалишту, а тако исто и од главне суточнице варошког водовода, до резервоара на западном Врачару.

Подигнута је у општинском сењаку шупа, у којој ће се пробати гвоздене цеви, како за постојећи, тако и за нови водовод. У шупи су озидани потребни темељи за две машине за пробање цеви, једну мању, коју општина већ има и другу већу, која је поручена. Мања машина је већ монтирана. Сем тога су начињени канали за спровод употребљене воде при пробању цеви, а начињени су и потребни резервоари за потребну воду при испитивању цеви.

II. Нов водовод

У Макишу продужено је бушење на оним местима где ће се бунари поставити тако да је до сада избушено свега 9 рупа, свака од 20 до 25 мет. дубљине.

Из тих рупа црпљена је вода по неколико дана и за тим из сваке узета извесна количина воде и послата државном хемичару г. Др. Леку на анализирање.

Исто тако бушено је неколико рупа на месту где ће доћи службена зграда, зграда за машине и главни бунар, ради испитивања земљишта за темеље.

Љубав? Она је ретко кад становник малене мансарде. Она не мари да се пење на шесте спратове; одвећ нежно чедо, више воли да ода по меким ћилимовима. Зато бежите од мансарде, избегавајте ту гуштерницу што је зими студена а лети превећ топла. — Ваш љубавнички жар не би трајао ни толико колико цвет од руже. Али ви који трудно радите, и који се напрежете жељом да створите „ремек-дело“, чувајте ју: чувајте ту свету ћелију, која вам је и са навике тако мила.

Мансарде су мозгови, једнога града; у њима борави душа на можда и будућност читавог покољења...

Све то лепо ћететање, драги мој, на послетку значи, да је твоја судбина то што и некога другог, и да не станујеш само ти испод крова. И шта, зар треба очајавати? Та степенице су пријатељу саграђене за цео свет. Станујеш на шестом спрату, па ако. Остави нека пролази време; ради и трпи. Моји савети не значе ништа, али нису ни погрешни, јер ко зна најзад (кад су ти такве појуде) ти би се можда и пролењило у каквоме раскошном стану на првом спрату....

Пошто је све ово изговорио, Луј Верие ућута и погледа свога пријатеља Бернарда, који га је ћутке слушао са обореним очима и погнутом главом.

— Пријатељу, рећиће му после кратке почивке, Верие, узев га за руку -- изађимо из ове кафане, па хајде да прошетамо. Време је лепо и то ће ти чинити добро. Ти си блед...

— Реци: бољестан, додаде Бернард.

Луј Верие осмену се па прекорно прихвати:

Осим тога у прошлом месецу извучене су потпуно како циви тако и оба бакарна филтра из бунара, који је за време претходних радова био постављен ради испитивања количине воде и сад се само чека на потребан материјал, па да се исти филтри и исте циви употребе за дефинитиван бунар.

За службену зграду, коју ће према одобреној лцитацији градити предузимач Франц Неквасил, отпочео је предузимач да превлачи материјал.

III. Канализација.

У току прошлог месеца копирани су потребни планови за израду пројекта за канализацију, и прикупљани су и сређивани остали потребни подаци са израду пројекта.

IV. Обдржавање садањег водовода.

Да би се у ово сушно доба, када су сви извори са свим мадаксали, тако да водовод из Билбилдера даје једва 800, а варошки 1500 грама воде за секунду, што је могуће више сачувала вода од злоупотребе приватних, као и да се не би ма каква квар на водоводу учинио, вршен је често преглед целог водовода и предузимате су местимце потребне оправке.

Персонал управе водовода, сем заступника г. Смеркеровог, инжињера г. Курта, састојао се из једног инжињера, једног књиговође, једног цртача, једног преписача и 3 надзорника (један Муакишу, један у Билбилдере и један зидар).

Надница у прошлом месецу утрошено је :

у Билбилдери са копање, зидање и намештањецеви	532 $\frac{1}{4}$
у Макишу	320
у Сењаку	9
на обдржавање садањег водовода	12
	<hr/>
	Свега 873 $\frac{1}{4}$

Сем ових послови вршени су и сви други, које је Суд општински слао надзорној комисији на поступак, као што је то суду из дотичних акта познато.

6 Октобра 1890 год.

Београд.

Председник комисије

Чланови комисије :

за надзор при грађењу

Коста Д. Главинић,

водовода

Живко М. Милосављевић.

Н. И. Стаменковић.

Рад општинског одбора.

LV. РЕДОВНИ САСТАНАК

15. Октобра 1890.

Председавао г. председник Н. П. Пашић; били: члан суда г. Љ. Романовић, чланови одбора: г. г. М. М. Терзибашић, А. Одавић, В. Димитријевић, Н. Р. Поповић, К. П. Михаиловић, Ј. Ж. Бурић, Ј. Станковић, К. Б. Михаиловић, В. Николић, Р. Петровић, М. Велизарић, Др. М. Т. Деко, Љ. Јовановић, С. Х. Милићевић, Р. Р. Ђирковић, Р. Пуљевић, М. Ј. Марковић, Р. Драговић, В. С. Новаковић, К. Д. Главинић и М. Р. Маринковић.

I.

Пре дневног реда прочитан је и усвојен записник одлуке из седнице од 8 ов. мес, с протумачењима :

а) да се код одлуке књ. бр. 439 — имају разумети путни и подвозни трошкови само за одлазак и повратак ; и

б.) да се — код одлуке књ. бр. 442. — унесе: или 1600 куб. метара дрва.

II.

На предлог одборника г. Н. Р. Поповића одобрено да се дечијем забавишту дунавскога краја даду ове зиме дрва за огрев, као помоћ општине; а иста помоћ да се не одрече ни другим таквим школама које буду установљаване под надзором удружења осталих крајева.

III.

Председништво саопштава да је благајник општински поднео реферат којим је тражио да се у одборској седници протумачи и донесе одлука о томе, како се има по буџету рачунати плата члану Суда г. Св. Карапешину.

По саслушању реферата благајника општине и мишљења председништва решено: да се буџетом предвиђена плата има рачунати од дана кад је г. Карапешин ушао у дужност.

IV.

Председништво напомиње да ће се одмах чим зграде буде готове, моћи приступити увођењу трошарине, и да је по томе нужно установити место управника трошарине, који ће имати и да организује службу за прикупљање тога главног прихода што ће служити за амортизацију зајма.

Налази да би најбоље било ако би општина нарочито за прво време могла у ову важну службу ангажовати лице које је било организатор трошарине на другоме коме месту и за чију се не само способност него и иначе може имати довољно гаранције. Из тих је разлога општински Суд ступио у преговоре са извесним лицем које живи на страни и које је познао и као зналац трошаринске администрације а и иначе заслужно пове-

— Бернарде, пријатељу мој, ја исто тако немам ни мало разлога да вишњем певам захвалницу за његова »свакидашња добра«. Али се подјам приликама и подносим их трпељиво и ако се повољне јављају толико исто ретко као што ретко добијам и поручбине за слике! Треба бити философ. Ти знаш шта значи то бити философ? Да, заиста знаш, али ти преводиш ту реч на твој начин. Философија је у твојим очима вештина добити тешку главобољу размишљајући о бићу бога и бесмрћу душе. За мене, она је у истини вештина, помоћу које сам увек добро расположен, па се смејем мојим недаћама, певам кад покиснем до коже као и кад горим од сунчане припеке. Зато ме и видиш лица увек ведра, ока жива, ногу лаких и увек на смеј готова. Ја сам — кажем ти — философ, и још мало па ће ми најомиљенији песник бити Десожијер.

— Луда главо! рећи ће Бернард. Ти си одиета срећан човек, драги мој Лује. . Смејање и доликује твоје лицу. На моме оно би изгледало намрштено. Ја сам фаталиста.

— Ти си ми то већ толико пута рекао.

— Да, и ја држим да се у целом животу једном или два пут највише и то често само у тренутку, даје човеку могућност да продри! Моћни — они су, који се умеју користити тим тренутком; царство земаљско њихово је. На против, који пропусте срећни тренутак, остају под ведрим небом, у мраку и глибу у коме се налазе. Час је био куциуо али га будале нису чуле!

Видиш, настави Бернард појачим гласом и покретима при свакој речи, то што сам, Лује, овако нерасположен и скрушен; што ми је корак тежак а очи испијене, што сам несрећан и што

патим, узрок је: чекам мој срећни час, али он не долази... Заборављаш ли да ћу скоро навршити и тридесету. Тридесет година! То је доба, када више није допуштено пролазити непримећен и живети у сенци, ако не желиш да ту останеш целога века. У двадесетој години не само што се човек нада за себе сама, него и други полагају наду у њега. У тридесетој дува други ветар. Ту већ више немаш воље да крунишеш чело пуно бора. До данас, ја сам целом снагом, свом срчаномшћу супрот стајао у овој крутој животној борби. Гледао сам како блесани и незналице прелазе преко мога тела а ја остајем дадеко плањих у рову. Једне је водила напред интрига, други су се протурили преваром. Узалуд тражим оне који свој успех могу приписати само себи. Ја сам од оних што се још боре у сред ове непрегледне гомиле мањи у мутном мору раденика, него што је кап воде у пучини морској. И као зашто сам ја ту! Зар немам права да као и толико других заузмем угледно место. Јесам ли немоћан и злбан, или је судба и мени одредила што више? Шта мари! Ја сам сам себе измерио и познајем своју моћ. Тридесет година? Тек што год! Ја сам био луд мало час. Ако је војна изгубљена у тридесетој години, та човек има увек довољно времена да добије другу!...

Лује, пријатељу мој, продужи даље Бернард, пренув усиљено у смеј, пословица има право кад тврди да прилика чини човека разбојником. — Нека ми се прилика само укаже, видим ли је на моме путу, брзо ћу је оставити и нећу је пропустити. Гром и пакао! Доста је било пужења; време је да се и моје чело разведри! Сиромаштво ме приковало за седиште као што

рења. Ако би се и одбор општински сложио са тим, онда би се имала одредити плата и изабрати комисија која ће саставити уговор, почем је дотични изјавио да се се само с уговором на 3 године може примити.

После дуже дебате одлучено, да се дефинитивно решење изнесе ово питање поново, у другој седници.

V.

Прочитана молба г-ђине Јелене Краљевачкове учитељице приватне школе за малу децу. (Абр. 1189) којом се иште да општина укаже помоћ. Почем општина не може одређивати помоћ и приватним школама, то се преко молбе прешло на дневни ред.

ПРАВИЛА и УПУСТВА

ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПОПИСА ЉУДСТВА И ДОМАЋЕ СТОКЕ.

I

Општа наређења

(наставак)

Чл. 19. Кад пописивач не нађе старешину породичног нити које друго његово чељаде, које би му могло дати обавештење за попуњавање пописне листе, тада ће по казивању суседа записати име и презиме тога старешине у контролни списак и редни број ставити на пописну листу његову, па за тим и саму пописну листу попуњити опет по довољном обавештењу суседа, познаника његових, или општине.

Чл. 20. При контролисању и исправљању пописних листа, што пописивачи имају да изврше првога јануара, када и листе прибирају од оних, који су их сами попуњили, они ће контролисати поред осталог и то, да ли се број лица, који је заведен у контролном списку, поред имена дотичног старешине породичног, слаже с бројем лица у пописној листи, па ако буде какве разлике, тражиће објашњења за то и према томе исправити и пописну листу и контролни списак.

Чл. 21. Ко умре до по ноћи 31. децембра 1890. год. тај се у листу и не записује, или ако је већ записан, он се одмах при контролисању (1. јануара) брише из пописне листе; а што се роди и у опште принови реченог дана до по ноћи, то се накнадно записује у пописну листу. За децу која још нису крштена, стављаће се место имена „дете некрштено“.

Чл. 22. Чим пописивачи покупе и исправе све пописне листе, они ће сабрати бројеве лица и домова (кућа), који су заведени у контролном списку и одмах оба та укупна броја (домова и лица) завести у таблицу, која је на крају контролног списка. Затим ће потписати и контролни списак и сваку по-

узетога немоћ привезује за столицу. Ја хоћу да будем богат. Тако је висока циљ коју замислиш. Требаће ми узмићи, али ћу одважно крочити на степеницу и онда — напред снажно! Нека ме сада увршћују у недостојне и невиђене — ако! Али узмогнем ли ма и по цену бестидности изаћи из ове скучене и презрене сфере, покушаћу — закљичем се. Ти ми не верујеш, је ли Лује? Без сумње, јер ти не познајеш цео мој мучни живот, испуњен тешком борбом и горчином, и незнаш за моје бесане ноћи, многе дане без мрве леба и смрвљене наде. Срце, које то претрпи велико је, а човек који долази до ове тачке или је врло рђав или је морао некада бити добар!

— Знаш ли ти море шта збориш? упаде Луј ужаснуто,

— Одавна су ова јадиковања постала, утврђени план у мојој глави. И шта ти хоћеш. Нисам ли ја безбожник, и зар ја верујем у царство небесно?! О, не; видим око мене само једно лепо царство, које треба освојити: земљу! То ми царство треба. Слушај, ноћ наступа. Ја те остављам. Хоћеш ли да ми пружиш руку пријатељу?

— Јеси ли ти при себи? повика Луј.

— Имаш потпуно право да одбијеш.

Пре но што ће се растати. Луј му рече још један пут:

— Бернаре, остави се лудорија!

— О! одговори Бернар, још мало па нећу никако ни мислити на њих.

(наставиће се)

писну листу, и све те прелати до 3. јануара 1891. године општинском суду.

Чл. 23. Кад општински суд прими од пописивача пописне листе с контролним списком, он одмах у седници својој с одбором и пописивачима прегледа, да ли је све у општини писано што овим пописом треба да се попише и да ли је сваки старешина тачно показао сву своју чељад и стоку, па ако нађе ма какве грешке, одмах их исправља и у пописним листама и у контролном списку. Пошто се овај преглед изврши, пописивач ће саставити из пописних листа извод пописа људства по обрасцу В. и извод стоке по обрасцу Г. и оба извода предати општинском суду, а општински ће суд потписати контролне спискове, проширити пописне листе сваког пописног круга на по се, и придружити их својим контролницима.

Чл. 24. Пошто општински суд прегледа и исправил пописне листе и контролне спискове свих својих пописивача, он онда на основу тога пописног материјала саставља према својој потреби за се тачан и сталан списак чланова своје општине и списак странаца, па за тим пописне листе с њиховим контролним списковима и изводима шаље са својим извештајем надзорној власти, да их она достави министру народне привреде. Пописни спискови за потребу општине имају бити готови до 16. јануара 1891. год., а сав пописни материјал морају надзорне власти послати министру народне привреде до краја јануара 1891. године.

Што од пописних листа и контролних спискова претекне, општински ће суд вратити у особеном пакету заједно с пописним материјалом.

Чл. 25. Надзорне власти стараће се под одговорношћу, да се овај попис у свима подручним им општинама тачно и на време изврши. Оне ће препоручити свима општинама, да својим грађанима разложе потребу и корист овога пописа и да општински судови напомену свакога, да у пописну листу само истините податке стави и пописивачу право своје стање икаже; јер ће иначе свакога постићи прописана казна.

II

Упутство за попуњавање пописне листе и контролног списка

А) Упутство за попуњавање пописне листе

Чл. 1. Пописна листа има 15 рубрика:

У прву рубрику бележи се редни број за свако лице у породици — задрузи, које се запише. Ако дакле у једној породици има свега 25 душа, онда ће толико и бројева бити, а ако је неко самац, онда ће и редни број те листе бити само један.

У другу рубрику обележи се име и презиме породичног старешине, па за тим имена осталих укућана. Где је удовица старешина породице, онде се поред њеног имена записује презиме њеног покојног мужа. Само се дакле старешина породични записује са именом и презименом, а осталих чланова у породици записује се само име. С именом и презименом записују се још: слуге, шегрти калфе, помоћници радња, књиговође, ђаци на храни и стану и сва друга лица, која се у кући затеку при попису, а не носе презиме задружног старешине.

Исто тако записују се с именом и презименом: војници, ђаци у школама, путници у гостионицама, болесници у болницама, осуђеници у заводима и притвореници у појединим надлештвима.

При пописивању чланова у породици треба пазити на извештај ред, по коме ће се они записивати. Тако ако је старешина ожењен, за њим се уписује његова жена, па онда њихов пород и то најпре мушки, по реду рођења, па онда женски. Ако је који од синова старешинини ожењен, онда се одмах за њим записује жена му и његов пород, па онда остала деца старешинина. Ако је жив старешинин отац и мати, онда се они записују одмах после порога старешининог, за тим браћа са својим породом, ако га имају, после ових сестре, па стричеви са својим породом, братучеди и остали сродници с њиховим породом и на послетку остала чељад и друга лица.

У трећу рубрику записује се шта је ко старешини, и. пр. жена, син, кћи, унук, унука; отац, мати, брат, сестра, стриц, синовац, гост, слуга, шегрт, калфа кочијаш, кувар итд.

У четврту рубрику бележе се године сваког записаног лица и то мушких у подрубрику; „мушких“, а женских у подрубрику „женских“.

У пету рубрику бележи се брачно стање. Ако је које лице ожењено, ставља се у рубрику „ожењен“ „1“ (јединица), ако је удовац, онда се та јединица ставља у подрубрику „удовац“, а

ако је разведен, онда јединица долази у подрубрику »разведен«. Овако се исто чини и код женскиња, које је у брачном стању

У шесту рубрику бележи се занимање или оно од чега лице живи н. пр. земљоделац, ковач, качар, зидар, дунђерин, терзија, бојација трговац, учитељ, учитељица, чиновник, пензионар, писмоноша, надничар и т. д. Код је неко лице ма каква чиновник, за њега се мора написати звање и у којој је струци. Код ђака ма које школе био бележи се само »ђак«. У сеоским породицама, где ни једно од мушких лица нема каквог нарочитог занимања, онда се само код старешине забележи реч, н. пр. земљоделац, а код осталих не пише се ништа ни код мушкараца испод 15 год. ако нису ђаци и немају никаквог одређеног занимања. Код женскиња не пише се у опште ништа, осим онда, ако које има одређено занимање, као: учитељица, васпитатељка (гувернанта), глумица, свирачица, шваља, бабица и т. под.

Но ако би које лице поред свога главног занимања имало и какво споредно, онда ће се то његово споредно занимање забележити у рубрици: »споредно занимање«, као н. пр. земљоделац, био би може бити још и качар, ковач, дунђерин, трговац и обратно.

У седму рубрику пише се место рођења онога лица, које се није родило ту, где се попис врши. Према томе код лица, која су у једном месту рођена па ту и живе, не пише се у овој рубрици ништа, но само код оних, која су с друге стране допа се ту стално настанила, или су ту у том месту као слуге, калфе, шегрти, или иначе ма којим се другим послом ту бавили, било као путници или гости.

У осму рубрику записује се чији је ко поданик, ако вели да није српски, јер ако је српски неће се ништа ни писати, но само ако је које друге државе, као: црногорски, турски, грчки, бугарски, румунски, руски, аустријски, угарски (мађарски), немачки, француски, талијански, енглески и т. д. А за лица која су из Босне и Херцеговине треба назначити да су из тих земаља.

У девету рубрику бележи се које је ко вере, ако није источно православне н. пр. мојсијеве, мухамедове, католичке или протестантске. Према томе ако је ко наше источно-православне — вере, онда се у ту рубрику не пише ништа.

У десету рубрику бележи се матерни језик, ако није српски, него је какав други н. пр. немачки мађарски, румунски (влашки), грчки, турски, француски, талијански, цигански и др.

У једанаесту рубрику бележи се писменост. Ако које лице зна читати и писати, онда се у подрубрици: »зна читати и писати« ставља »1« (јединица); а ако зна само читати, онда се »1« (јединица) бележи у подрубрику: »зна само читати«.

У дванаесту рубрику бележе се телесни и душевни недостатци. Ако је које лице слепо, онда се (јединица) »1« бележи у подрубрику: »слеп«, за глувоневога под рубрику: »глувонем«. а за лудога уписује се (јединица) »1« у подрубрику »луд«.

У тринаесту рубрику записује се место одакле је оно лице које се случајно затекло онде, где се попис врши.

У четрнаесту рубрику бележи се место где је оно лице које се случајно за време пописа није десило код своје куће, Петнајеста је рубрика за примедбу.

*

На четвртој страни пописне листе уписаће се сва домаћа стока онога лица, чија је пописна листа, и то; по врстама, роду (полу и узрасту (старости) какву и колико је ко буде имао. А ако нема коју врсту стоке, онда ће у подрубрици ставити »нема«.

*

Војну и у опште државну стоку пописују надлештава, која њоме рукују.

Б) Упутства за попуњавање контролног списка

Контролне спискове попуњавају само пописивачи.

Контролни списак има само шест (6) рубрика.

У прву рубрику бележи се редни број поједине породице, задруге, и сваког самосталног лица. Ако дакле један пописивач буде имао свега 150 породица, онда ће бити и у контролном списку последњи редни број 150

У другу рубрику записује се име и презиме старешине породичног. Ако је удовица старешина породични, онда се она записује с презименом свога покојног мужа. Ако је лице самостално — самац, онда се уписује његово име и презиме.

У трећу рубрику записује се број мушких, а

У четврту рубрику број женских лица у породици са осталом чељади (види чл. 2. општег наређења правила).

У пету рубрику уписује се име и презиме онога лица, које има своју кућу а у њој и станује.

У шесту рубрику записује се име и презиме газде у чијој кући станује старешина породични, који се пописује.

Код цигана и у опште лица, која живе под чергама или у земуницама, записује се у шестој рубрици: »живи под чергом« или »живи у земуници«.

При попису лица у државним надлежствима и заводима. дом — зграда се записује на име онога, који је његов притежалац (сопственик), па био то држава општина или приватно лице.

Чим пописивач сврши попис у своме кругу, он ће сабрати број душа, како мушких тако и женских, па суму и једних и других забележити у дотичним рубрикама контролног списка. Тако исто сабраће и сопственике кућа у 5 и 7. рубрици и суму забележити на крају тих рубрика.

СВр. 1745.

20. септембра 1890. г
у Београду.

Министар

народне привреде
К. С. Таушановић с. р

(наставиће се).

КОНФЕРЕНЦИЈА

17. Октобра 1890- године у дворани општинској

на којој је г. Ђока Станојевић професор војне академије држао предавање о томе: којим би — електричним или гасним осветљењем — требало осветлити Београд.

Председник г. Н. П. Пашић: Господо! Сматрам за потребно да вам пре свега кажем да ово није седница одборска, него само конференција у којој ће г. Ђока Станојевић професор и члан комисије наше, предавати о електричној светлости и изнети своје назоре да ли би гасним или електричним осветљењем требало осветлити Београд.

Ви знате да је одбор решио да се изабере једна комисија која ће нам дати мњење односно тога питања о осветљењу. Комисија радећи на томе задатку, нашла је за умесно, да умоли г. Станојевића, као стручњака и члана свога који се бавио с електр. осветљењем, да изнесе своје назоре о томе, те да припомогне што је више могуће правилнијем решењу тога питања.

Изволте, дакле саслушати г. Станојевића.

Ђ. Станојевић: Господо! Још као ђак у нашој вел. школи нарочито сам пажњу обратио био једној новој грани физичних појава, којој је без сумње пало у део да преобрази цео наш друштвени живот, а то су електрични појави.

С којом сам пажњом, с коликим интересом пратио развиће електрицитета, показује то, што сам одма, чим сам свршио велику школу, о свом трошку походио прву електричну изложбу приређену у Паризу 1881. год.

На том месту имао сам прилике да видим примену електрицитета у малом и великом, а нарочито примену његову при осветљењу вароши и локала у опште.

Две године доцније, 1883., г. Министар Просвете послао ме је у Беч, па другу електричну изложбу и том приликом доцнио сам своје штудије о електрицитету.

После тога времена највећи део пробавио сам на страни, у Берлину, Паризу и Лондону, те сам имао прилике и могућности да проучим осветљења: како гасно тако и електрично, па вас молим да ми дозволите да вам у најкраћим погезима саопштим резултате до којих сам дошао тим путем.

Још одавна се оназило то, да је немогуће посвршавати све текуће послове за време дана. Ма колико ми у раду хитали, ипак нам остаје нешто несвршено те морамо да запалимо свећу да би смо урадили оно што нам је остало недовршено. То осветљење је краће или дуже — према добу године и образованости дотичног народа. Има места у којима оно траје дуго у ноћ, а има вароши у којима траје целе ноћи.

Нама је стало да нађемо један начин помоћу кога би могли да продужимо оно дневно осветљење које нестане кад нам сунце по заласку не може више да светли својим зрацима. И зато кад већ морамо да имамо

осветљење и преко ноћи, није све једно имати га како му драго, већ треба га имати што боље.

Нећу да говорим о осветљењу дојаним и стеаринским свећама, уљем и т. д., која су се преживела.

Пред нама стоје две у неколико само сличне, али међу тим у ствари врло различне врсте вештачког осветљења: гасно и електрично. Прво је много старије, познатије па и примамљивије; друго се појавило тек пре врло кратког времена, доста је ретко, нарочито код нас, у већем размеру употребљено, па зато и непознато.

Кад би се тицало осветљења само улица београдских, ми би врло брзо били готови, јер је осветљење Београда сада само зато толико важно, што је калдрма у врло рђавом стању. Ми данас, идући увече по вароши, морамо непрестано да гледамо пред ноге, да не згазимо у какву бару, да се не спотакнемо на какву гомилу камења или цигаља испред кућа, које се зидају, и т. д. Кад ми будемо били сигурни да можемо огићи из општинске куће до на Енглезовац с тротоара на тротоар, и без икакве бојазни, интересовање за осветљењем вароши спашће за 50 процента, и онда се њему неће приписивати толика важност, каква му се сада приписује. Али ја видим поред сваког фењера на улицама београдским још стотине других жижака у собама и радионицама, поред којих се боду и капљу толике очи, и ове нас се стотине много више тичу по они поједини фењери; ја видим да ће улично осветљење Београда бити капија кроз коју ће у наш јаван а нарочито приватан живот ући и одомаћити се или гас или електрицитет. С тога не треба ову ствар олако схватити и узети ма које од та два осветљења, под изговором, да ћемо га лако избацити ако не ваља; у томе баш и јесте сва тежина тога питања, што се не може тако лако једно осветљење заменити другим, што се та два осветљења разликују и у произвођењу и у употреби и ничега заједничкога немају, што би се могло употребити код другог, ако прво није добро.

Све нас то опомиње, да сада, при решавању тога врло важног питања, будемо врло обазриви па да узмемо у обзир све што се зна и о једном и о другом осветљењу, да упоредимо међу собом разне особине једнога и другог осветљења, да ставимо на један тас најосетљивијих теразија једно а на други друго осветљење, па које претегне, нека на њ' коцка падне. Теразије нека нам најуре буде хигијена, па онда материјални обзири: на првом месту наше очи, па које ће та светлост дејствовати, па онда и јевтиноћа; па првом месту здравље тела оних, којима ће та светлост да светли, па онда тек здравље њиових цепова, па тек онда питање, „шта ће то да кошта?“ Јер хотећи да преко ноћ замислимо дневну сунчеву светлост, старајмо се да та замена буде зајиста права замена, учинимо такву светлост која ће утицати на цео наш организам онако исто као и сунчева светлост, која ће учинити да осветљена ноћ, не буде ништа друго но продужени дан.

*

Неколике пробе са електрич. осветљењем чињене су и код нас и од сваког сте нашег грађанина могли чути да је електрична светлост „врло јака, несносна и да болу очи од ње.“ На сваки начин, *ако је тако*, онда би приговор био основан, јер заиста јака светлост штоди очима.

Ви знате да је се у старо време веома јака светлост употребљавала да се ослепе они који су на то осуђени. Онај који је осуђен да изгуби вид својих очију затворен је на дуже време у мрачни простор па је после изведен и принуђен да гледа у сунце. Тако исто има примера да се може ослепити и од муње.

И светлост одбијена са светле снежне површине изазива болести у очима. Од очију пате и раденици по стакленим фабрикама, ливницама, ковачницама и т. д.

Сви ови примери показују да светлост може штетно утицати на очи, али ви видите у исти мах и начин како то бива. *Кад се очима непосредно гледа у светлост, па била она јака или слаба, увек ће она бити штетна по очи*; као год што вам од сунца засену очи, тако исто нећете моћи видети ништа и кад будете изблизо гледали само један минут у обичну петролеумску лампу или у гасни пламен. И сви они, који су се овде код нас жалили да је електри-

чна светлост јака, сви су они, зато, што је та светлост била нова ствар, гледали у лампу која им је наравно засенила очи. Кад електрична светлост постане обична ствар, никоме неће падати на памет да у њу пиљи и сваке ће опасности за очи несвати. Кад би се сутра запалило на небу какво ново сунце, сви би у њ' упрли своје очи и врло би велики део ослепио; ово пак наше сунце, ваља да за то што га сви знамо, нико неће ни да погледа, па зато се нико на њ и не жали, а оно је куд и камо јаче од сваке електричне лампе.

Ви видите да утицај светлости на очи, зависи од начина како се гледа, и електрично ће осветљење бити у неколико штетно док буде ново, јер ће сваки гледати пре у лампу него у предмете које она осветљава. Кад електрична светлост постане обична ствар, онда се нико на њу неће пожалити.

Међу тим да видимо какве су то болести које долазе од осветљења електричном светлошћу?

Ја сам сам имао прилике да патим од ње прошле јесени на звездарници; сам сам имао прилике да видим у чему са састоји та болест. Она се добија онда, кад се из близине гледа електрични пламен, који има јачину од једне, две или више хиљада свећа; пламен с којим сам имао посла имао је између 3—4000 свећа. За сво време док се у њ гледа, не осећа се ништа, али кад се заспи и проспава један или два сата, онда човека пробуде извесни болови у оку, очи засузе и отеку, па пошто тако стање потраје неколико сати, сви болови прођу. Према том баш и кад би била јака светлост, опет од ње неби патили они који улицом пролазе него они који би имали да испитују или гледају светлост изблиза *јер се до сад нико из публике није разболео од електричне светлости, а од оних који су морали изблиза да гледају у електричну светлост нико није до сад ослепио.*

Ви видите да је то боловање од кога страхују наши суграђани, ако би било електрично осветљење, релативна ствар. Од ње ће боловати они који су и до сад боловали, а то су они који су због испитивања саме светлости принуђени да по неколико сати гледају јак електрични пламен; а за сваког другог, који ради поред тог пламена, нема никакве опасности.

Да видимо сад каква је опасност од сувише слабе светлости, која би наступила кад би се усвојило гасно осветљење.

*

Истина око је наше тако направљено да може да прими и сувише слабу и сувише јаку светлост тиме, што се зеница скупља и шири, те регулише количину светлости, али и то регулисање има извесне границе.

Кад имамо потребе да радимо са свећом, која је сувише слаба, ми ћемо предмет који гледамо, приближити нашем оку. Кад то учинимо онда се у око изврши извесна промена — сочиво се испупчи.

Ако то траје мало, онда чим престане, очно сочиво поврати како је и било, и ништа му не штоди. Но ако то траје дуже и понови се сваки дан по више сати, онда ће око остати у том напрегнутом стању, а то значи да ће сочиво остати испупчено, и ми смо остали кратковиди. То су последице слабог осветљења. Од тога пате сви они који раде спрема слабог осветљења. Доказ да се доиста пати од недовољног осветљења казују статистички подаци који се најбоље могу да покупе по школама.

Ви знате да ђаци док су у школи тамо мање уче, главно учење предмета врши се у вече, код куће, при светлости лампе, при вештачком осветљењу, које је у највише случајева врло недовољно.

Из статистичких података покупљених из таквих школа, показује се да то ноћно учење увећава број случајева кратковидости. Проф. Кон испитао је 9400 ђака из 24 немачке гимназије и нашао је, да процент кратковидости износи 22% у првој, 27% у другој, 36% у трећој, 46% у четвртој, 55% у петој и 58% у шестој години школовања, дакле више од половине ђака постали су кратковиди. Из тога дакле јасно видите, како је штетно по очи кад је осветљење слабо, што ће бити случај ако усвојимо гасно осветљење. Истина ми можемо да увећамо гасно осветљење, увећањем бројева лампи. Али ви ћете видети мало час други разлог који

нам не допушта знатно увећавање броја лампи те за то кад по јачини светлости упоредимо гасно и електрично осветљење, излази да превага остаје на страни електричне светлости. Кад ма како тело горе и даје светлост, онда се поред светлости, и у исто време, јавља и топлота о којој мора хигијеничар да води рачуна, јер онај који је близу такве вреле лампе осетиће загревање главе, мозга и очију, услед тога је испаравање очне воде, јаче, очи се суше и запалење очију јавља се као последица

*

С тога треба да видимо како у погледу температуре стоје гасна и електрична светлост.

Врло је много опита чињено у томе погледу да се нађе који је већи извор топлоте: да ли гасна, или електрична лампа исте јачине и свуда се нашло да је температура гасне светлости два пут већа од електричне светлости исте јачине.

И ако дакле оћемо да водимо рачуна и о температури оба светла извора, онда смо принуђени да са тог гледишта усвојимо само електрично осветљење, као мање штетно по главу и очи.

*

Чувени хигијеничар Петенхофер из Минхена, који је познат са својих испитивања гасног и електричног осветљења, после многобројних и дугогодишњих опита закључио је да у том погледу ваља увек претпостављати гасном осветљењу електрично.

Ја сам још у почетку мога говора напоменуо, да светлост, којом оћемо да претворимо ноћ у дан, треба да буде што је могуће сличнија дневној сунчевој светлости, и да оптрина виђења на такој светлости никако не опадне. Да видимо у каком односу стоје обе врсте осветљења у том погледу.

И у том су правцу чињена врло многа испитивања: њима су се бавили професори; Кон, Мајер, Снелен и Бушар и ево до каквих су резултата дошли. Ако су очи здраве онда оне у опште теже виде спрам гасне светлости него спрам дневне и то за $\frac{3}{10}$ до $\frac{8}{10}$. Кад се гасна светлост упореди са електричном, онда се спрам гасне светлости за $\frac{5}{10}$ до $\frac{10}{10}$ слабије види. А то значи да се два пут боље види спрам електричне светлости него спрам гасне.

(наставиће се)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Позив. Има приличан број грађана, који општини нису измирили суме за калдрму коју је општина саградила испред њиховога имања.

Предузете су већ потребне мере да се наплата у најкраћем року изврши. Ко не жели да до законске припуде дође, треба да одмах измири оно што још плаћено није.

Рок. За оне који ни до данас нису положили тамиску таксу, коју дугују општини, остављен је рок до 5. новембра т. г.

После тога дана наплата ће се предузети принудним путем.

Попис. Као што се види и из расписа, који на првој страни доносимо, крајем ове године извршиће се попис у целој земљи на дакле и у престоници.

Да би овај попис могао бити изведен у потпуности и у што већој правилности, Суд општински образовао је нарочиту комисију и ставио јој у задатак да предузме и среди све претходне послове.

Комисија је рад свој отпочела.

Стечај. Упражњено је место једног општинског лекара.

Обраћамо пажњу на расписани стечај, који данас објављујемо. — Дужност је општинскога лекара у главном: да лечи оне, којима Суд општински даје карту на бесплатно лечење; да врши преглед умрлих и санитарске прегледе по радњама и домовима — све у своме кварту и без друге награде, сем плате.

* **Др. Игњат Хирш**, дугогодишњи лекар општине београдске у кв. теразијском, преминуо је напрасно 21. ов. мес. при самом послу, а сутра дан је сарањен.

Последња почаст покојнику је указана и од Одбора општинског, присуством његових чланова при погребу; а часништво општинскога Суда и чиновници општине положили су и венац од свежег цвећа.

Својом неуморном лекарском службом Др. Хирш заслужио је да га искрено ожалимо и да пепелу његовом пожелимо вечни мир!

Г Л А С Н И Ј У ОДЕЉАКА ОПШТИНСКОГА СУДА

(Нађено). У Стрмој улици нађена је једна плехана фуруна. У поп-Лукиној улици нађено је неколико метара платна за сламљачу.

Сопственици имају се обратити одељку теразиско-савамаалском.

(Опомена) Извештени смо, да се грађанство врло слабо одазива позивима власти.

Опомињемо, да ће се од сада према сваком најстрожије поступити по закону.

Казна је од 1—15 дана затвора.

Ко не дође на позив кажњава се по одредби §. 21. пол. уредбе.

(Нечистоћа). На више места баца се ђубре тамо, где је то забрањено. Тако дуж целе савске обале про-сипа се редовно ђубре.

У будуће нека се то више не ради, јер ће се сваки строги казнити.

Нужници и помијаре на многим местима препуни су, што се константовало последњим комисијским прегледом. Опомињемо грађанство да све одмах да очистити, те да их неби сустигла казна.

И дворишта су на многим местима нечиста. Поглавито тамо, где у једној кући има више кирајџија. Опомињемо господаре од кућа, да они контролишу своје кирајџије односно чистоће, јер ако буде какве одговорности, они су ту.

(Изношење ђубрета). Многи се ненадлежно жале на неуредност закупаца за изношење ђубрета, а властима о томе ништа не јављају.

На сваку неуредност закупаца жалба се подноси одељцима, који ће поступити с њима по закону.

(Нађено). У улици 2 бела голуба нађен је један пасош по-годишњи кнежевине Бугарске који гласи на Ивана Стајчева градинара.

На марвеној пијаци ухваћена је једна крава и на палидулској пијаци једно јагње вуне бело-црне.

Налазе се у општинском обору.

ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА

Опадање људства у Француској. Г. Лано држао је недавно у париском мелединском друштву интересантно предавање о опадању становништва у Француској. и том је приликом изнео врло важне статистичке податке, којима објашњује и налази узрок овој ненормалној појави.

Склапање бракова у Француској почело је у последње време нагло да опада. У год. 1888 закључено је нових бракова за читавих 12.707 мање, него у год. 1884. На 1000 душа долази бракова 7.25, у место 8 као што је то било до сада. Па и само закључивање бракова бива позније него пре.

Врло је карактеристично за наше доба, што и мушки и женске не ступају у брак као негда док су још млади, него обично позније и у старијим годинама. Данас су младежи француски просечно за читаву 1 и по год. старији од оних у Енглеској и то: мушки су просечно од 29 год и 9 месеци, а женске од 25 година. Пре педесет година било је друкчије; онда је просечна старост младожење износила 27, а код женских 23 године. Нарочито се у великим варошима приметно опажа бројно олажање бракова и позно ступање у исте. Хрђаве последице овог последњег очито се показују код париских радника, који доста зарађују и проводе лакомислен живот. Њихова деца махом су слабуњава и долазе већином са наследним болестима на свет. Исто тако и прекомерно исељавање у велике вароши, много доприноси опадању становништва и неплодности бракова у Француској. Тако у год. 1888 било је само још 23 од рађања на 1000 становника, према 26 у год. 1866 и према 32 у Енглеској и 48 у Русији за то исто време (1888 год.) На против, број ванбрачне деце непресано расте и то: 8 од сто за целу Француску, према 4 за Енглеску и — 28 за Париз. Фактички неплодних долази на 10 бракова 1, тако, да сада на основу ових података француски народни економисти, лако могу да објасне стерилитет француске нације која их толико баца у бригу.

Преглед меса у Берлину. По једном извешћу главног марвеног лекара Др. Хертвиг-и, персонал за преглед меса на берлинској кланици састоји се из 18 марвених лекара, 6 марвено-лекарских помоћника, 8 стручних лица за преглед трихинозног меса, 48 контролора, 16 лица што ударају жигове, 1 секретара и 2 књиговође за биро, а осим тога велики број радника и радница. Као прегледачи употребљене су и 92 женске. На станицама за преглед меса по вароши, има стално постављених 15 марвених лекара, 53 прегледача, 22 контролора, 8 штемплера 2 у контролној ревизији и 7 контролних надзорника. Преглед живе стоке по шталама кланице, врши се дневно по неколико пута, те је услед тога могућно сазнати здравствено стање сваког појединог грла пред само клање. У бироу за преглед меса води се тачна прибелешка у свима појединостима за све заклате преживаре. Преглед врше 184 прегледача подељених у шест и 48 контролора у четири одељења. Ако се при прегледу нађе да је какав брав трихинозан, одмах се све свиње, од којих је контролор у исто време узео месо за пробу, одвоје и означе за „сумњиве“ док се поново пажљивим прегледом тачно не испитају. Трихинозне свиње обележе се великим црвеним жигом, а затим се униште.

СТЕЧАЈ
за једног лекара општинског.

При општини београдској упражњено је место једног лекара. Годишња је плата 2000 динара. Рок пријаве до краја Новембра.

Од Суда општине вар. Београда 85. окт. 1890. АБр 2169.

КЊИЖЕВНОСТ

— „Учитель“ орган учитељ. удружења, свеска за Квгуст и Септембар — изашао је са овом садржином: 1. члановима учитељског удружења. 2. Говор Н. Р. Поповића при отварању у П

учитељске скупштине. 3. Беседа на парастоју пок. Јовану Гавриловићу 4. Постајање престава и појмова. 5. Спенсер и Каит о моралу. 6. Зборисање. 7. Правила учитељског удружења. 8. Извештаји контролног одбора УП-ој учитељ. скупштини. 10. Преглед касе учитељског удружења Сима Камперлић члановима учитељског удружења и свима учитељима. 13. Постављења и премештаји наставника основних школа. 14. Одговори. Ова свеска морала се дуже задржати због премештаја наставника. У „Учителю“ је унесена нова рубрика постављења и премештаји учитеља

Од идуће — октомбарске свеске, „Учитель“ ће редовно доносити: „Слике из учитељског живота“ од Јан. М. Веселиновића. У октомбарској свесци изаћи ће прва слика „Крле“. „Учитель“ стаје на годину 10 дин., на пола год. 5 дин., а на четврт год 2 50 дин. За стране земље на годину 12 франака. Претплата се шаље: Главном одбору учитељског удружења“.

Разне општинске лицитације.

Суд Општине вар. Београда даваће под закуп на више године ова своја имања:

1. Новембра

Земљиште у бари „венедији“ између Краљеве баште железничког пута, Саве, на до шанца војног сењака које има простор од 74.350 квадратни метара;

5. Новембра

Земљиште „стари сењак“ и утрину поред њега источно која износи 24.000 квадратни метара;

10. Новембра

Земљиште испод војног сењака крагујевачког друма и пута поред Вшетечког, које износи 117.900 квад. метара; и

14. Новембра

Земљиште које постоји између Дунава и старе Ботаничке баште, и новот пута а износи 93.000 квадратни метара.

Лицитације ће се држати у рачуноводству Суда општине вар. Београда. Услови могу се разгледати у рачуноводству пре и на дан лицитације.

Из седнице Суда Општине вар. Београда 25 октобра 1890 год. СБр. 11.920.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 19. до 24. Октобра закључно ишло је преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просечна цена	ТЕЖИНА	Ч е г а	100 кгр. просечна цена
КПОГР.		дин.	КПОГР.		дин.
	Брашна пшенич.	16 50		Сламе	2 —
83	Брашна кукуруз.	12 —	145	Меда	43 —
69.787	Пшенице . . .	13.20	1802	Кајмака. . . .	120 —
24.535	Кукуруза . . .	8.25		Разне зелени	14 —
32.395	Ражи	12 50	802	Сира	70 —
	Сочива. . . .	21 —		Лоја нетопљена	— —
35.285	Лечма нова . .	10.50	334	Масти	112 —
7 803	Овса	11.80		Длаке говеђе.	— —
1004	Проса	10 —	600	Ђумура дрвена	8 —
6262	Пасуља	25 —		Разне зелени	— —
15488	Кромпира нова	8 —	16058	Свиња дебелих	75 —
	Ариадика . . .	9.50		Угљена камена	4 —
4846	Црна лука . . .	5 —		Воћа разна. . .	40 —
44	Бела лука. . . .	40 —	23450	Креча	3 —
11167	Ораја. . . .	25 —	10.000	Цементга . . .	32 —
9.50	Грожђа	50 —	169	Купуса кисела	— —
16815	Воћа разна . . .	35 —	98 90	Камена проста	44 —
	Шљива сирових	15 —	30.000	Месинга стара	— —
322.839	Шљива сувих	63.56	266.100	Дрвен. разне.	— —
	Пекмеца	55 —	16325	Вина црна . . .	— —
28,520	Сена	4 —	455	Ракије шљ. меке	44 —

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.